

Lavvande, der, efter hvad andre Erfaringer tyde paa, kan gaa ned til 2—3 Fod under Nulpunktet, d. v. s. Vesterhavets daglige Vandstand, og saa højt op, som man kan have Brug for, saa skulde man synes, at med en saadan Imødekommenhed skulde samtlige Landbrugsinteresser nogenlunde kunne være tjente. For ikke at holde det høje Ting længere i Usikkerhed vil jeg korteligt sige, at det Endemaal, som jeg støttet til disse Forslag mener bør tilstræbes, i det væsentlige drejer sig om tre forskellige Ting. For det første om en Beskyttelse mod Havets Indtrængen. Der skal gives Vandet Lov til at flyde ud, men Havet maa ikke have Lov til at trænge ind, navnlig ikke i Utide og navnlig ikke om Sommeren. En saadan Beskyttelse forekommer det mig ikke, at der gives ved noget af de Forslag, der have været fremme. For det andet skal der tilvejebringes en sikker Kanal, som er i Stand til at modstaa alle de Ulemper, som Havet og Stormene kunne bringe. Denne Kanal foreslaas derfor bygget som en Lavvandskanal, som en Kanal forsynet med en Lavvandssluse, der tillader Vandet fra Fjorden at slippe ud, men lukker sig, hvis Vandet fra Havet vil flyde ind, men denne Lavvandssluse maa suppleres ved et Stigbordsanlæg, idet man nemlig kunde tænke sig, at Vandstanden sænkedes saa lavt, at Landboerne vilde sige: Nej, nu bliver det for tørt for os; de ville da have det i deres Haand selv at bestemme, hvad det laveste Lavmaal skal være, og det kan et Stigbordsanlæg sikre dem. Endelig kan der for en forholdsvis lille Merudgift, der er indbefattet i det Forslaget ledsagende Overslag, tilvejebringes en lille Skibsfartssluse, en Kamersluse, indrettet til Gennemfart for Fiskerbaade og Smaaskibe. Det var den anden Opgave, Kanalen. Den tredie Opgave var at skaffe en Del af Beboerne god Lejlighed til at faa deres lave Arealer dels overrislede, dels fugtede, og denne Opgave løses ved, at en Del af den Fyld, der bliver tilovers, lægges op som en Dæmning, der senere yderligere fuldføres, fra Skernaens Munding langs Fjordens Sydkyst, og som dernede paa et af de sydlige Punkter drejer mod Nord op mod de lave Grunde, Værn Sande og Tipperne. Derved vil Skernaens Vand, inden det løber ud i Havet, blive benyttet til at fugte og overrisle ikke alene

en stor Del af de Enge, der allerede nu ere til Stede, men ogsaa en Del af de Grunde, der ligge hen uden nogen videre Værdi, fordi de savne en saadan Befugtning.

Medens jeg skitserer den Maade, det tænkes udført paa, vilde det maaske være praktisk, om ærede Medlemmer vilde kaste et Blik paa Kortet, saaledes som det findes paa Plan 5; det er ganske vist meget lille, men man kan dog nogenlunde forstaa det. Det er Meningen først og fremmest for at sikre sig mod den stærke Strøm ind ad Hvide Sande-Kanalen at begynde med at afspærre Hvide Sande. Det er nu ikke noget, som er principielt saa forskelligt fra Regeringsforslaget, idet selve Indsnævringen efter Vandbygningsdirektørens Udtalelser i en af Betænkningerne bør foretages under Beskyttelse af en midlertidig Dæmning, der opføres for at skærme mod Strøm, saa man kan arbejde i nogenlunde roligt Vand. Her foreslaas ogsaa en Dæmning; men medens den tidligere har været tænkt lagt i selve Kanalen i Profil 200, det vil sige 200 m fra Kanalens østlige Munding, paatænkes den her lagt længere inde, inde paa Fjordgrundene, som dels ligge ganske tørre, dels som Regel ikke have mere end 1—2 m Vand, kun paa et ganske lille smalt Sted henimod 3 m. Naar man nu tænker paa, at det Sted, hvor Dæmningen ellers skulde lægges i Kanalen, er henimod 10 m dybt, ser man den uhyre store Forskel. Det, der tager Tid ved Udførelsen af et stort Arbejde, er nemlig ikke saa meget Arbejdets Udstrækning som dets Højde. Naar Vandbygningsdirektoratet udtaler, at man ikke kan udføre disse Arbejder i Løbet af Sommeren, saa er Hovedgrunden netop den store Dybde og Højde, Arbejdet skal føres op til; naar man tænker sig 10 m Vanddybde og 6 m op ovenfor Vandet, kommer man op til saadant noget som Højden paa et 4-Etagers Hus, saa man kan se, at det vil tage sin Tid; der kan man ikke forcere Arbejdet. Den Dæmning, der forekommer her, er derimod tænkt lagt inde paa Fjordgrundene, hvor man kan komme til mange Steder paa een Gang, og da dens hele Højde er saa meget mindre, er der, kan man gerne sige, tilnærmelsesvis Sikkerhed for, at man kan faa den fuldført, i alt Fald faa den fuldført saa vidt, at den lukker for Vesterhavet, inden Efteraarstormene komme. I øvrigt er Dæm-